

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν»

(διερευνητική γνωμοδότηση κατόπιν αιτήματος της ολοβενικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ)

(2021/C 517/04)

Εισηγητής: ο κ. **Andrej ZORKO**

Αίτημα της ολοβενικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ
Επιστολή της 19.3.2021

Νομική βάση	Άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο όργανο	Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη
Εγκρίθηκε από το τμήμα	7.9.2021
Εγκρίθηκε από την ολομέλεια	23.9.2021
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	563
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ / κατά / αποχές)	146/24/54

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η ποιότητα της εργασίας αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία της ποιότητας ζωής. Πρέπει να τηρείται η αρχή «ποιότητα στην εργασία ως προϋπόθεση της ποιότητας ζωής», καθότι αυτή αποτελεί προαπαιτούμενο της βιώσιμης κοινωνικής προόδου. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις πολιτικές της ΕΕ, με στόχο την πρόληψη των κινδύνων της ανισότητας, της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και του αθέμιτου ανταγωνισμού.

1.2. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι τα προβλήματα και οι προκλήσεις που παρατηρούνται στο πεδίο της ποιοτικής εργασίας θα πρέπει να αντιμετωπιστούν βάσει των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης της Ατζέντας του 2030. Πρέπει να συνεκτιμηθούν επίσης τα διεθνή πρότυπα αξιοπρεπούς εργασίας της ΔΟΕ⁽¹⁾, καθώς και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾. Καλεί συνεπώς τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους, στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων, να βρουν και να δώσουν λύσεις στις αλλαγές που έχουν επισπευθεί στην αγορά εργασίας εξαιτίας της πανδημίας, στα κατάλληλα επίπεδα και σύμφωνα με τις εθνικές ιδιαιτερότητες.

1.3. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να υιοθετήσουν πιο φιλόδοξη προσέγγιση με μέλημα την υποστήριξη, τον συντονισμό και την εφαρμογή προσπάθειών με στόχο ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, και παράλληλα την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων και την εξασφάλιση ανταγωνιστικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις στην παγκόσμια οικονομία. Ο Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων πρέπει να αποτελεί τη βάση της εφαρμογής των αρχών της κοινωνικής Ευρώπης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της βιώσιμης ανάκαμψης.

1.4. Με βάση την εμπειρία της πανδημίας στα της εργασίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη, με την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, θα μπορούσαν να παρακολουθούν τη λειτουργία ή να επανεξετάζουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, και —εφόσον είναι σκόπιμο— να τροποποιούν τους υφιστάμενους κανονισμούς και να αναπτύσσουν κατάλληλες πολιτικές για να διασφαλίσουν την αξιοπρεπή και βιώσιμη ποιοτική εργασία. Η εν λόγω πρακτική θα μπορούσε να περιλαμβάνει την προστασία των εργαζομένων και τη σωστή οργάνωση της εργασίας που συμβάλλει σε υψηλότερη παραγωγικότητα και καινοτομία, ενώ παράλληλα προωθεί τα θετικά στοιχεία της ψηφιοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης των εργαζομένων να επιμορφώνονται στα ψηφιακά για την προώθηση της απασχολησιμότητάς τους⁽³⁾. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη νομοθεσία και τις πολιτικές για την τεχνητή νοημοσύνη και ιδιαίτερος να ληφθεί μέριμνα ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν στην επιλογή νέων λύσεων, μέσω διαβουλεύσεων και διαπραγματεύσεων μεταξύ εργαζομένων και εργοδωτών.

(1) <https://www.ilo.org/global/topics/decent-work/lang-en/index.htm>.

(2) ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391.

(3) ΕΕ C 374 της 16.9.2021, σ. 16.

1.5. Η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εγκαθιδρύσει, ιδίως βάσει του ενισχυμένου Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και άλλων υφιστάμενων μηχανισμών, νέους μηχανισμούς και/ή⁽⁴⁾ να συνεχίσει τον εντοπισμό των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αναγκών της αγοράς εργασίας, δίνοντας τη δυνατότητα στα κράτη μέλη —με την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών— να αναπτύξουν τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου του προγραμματισμού για την επιμόρφωση και τη διά βίου μάθηση των μισθωτών εργαζομένων και της εξεύρεσης λύσεων για τη γεφύρωση του χάσματος δεξιοτήτων. Είναι επίσης σημαντικό να ενισχυθούν οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και η συνεργασία τους με τον ιδιωτικό τομέα, με μέλημα να βοηθηθεί η αποτελεσματικότερη ένταξη των πιο ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας.

1.6. Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει πως οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας πρέπει να είναι αποτελεσματικές και στοχευμένες προκειμένου να φέρουν καρπούς στην απασχόληση⁽⁵⁾ και υπογραμμίζει την ανάγκη τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι να συνεργαστούν προκειμένου να αναπτύξουν ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας που θα προωθούν την ποιοτική εργασία. Η ΕΟΚΕ τονίζει επίσης ότι συμφωνεί με τη σταδιακή προσέγγιση των κοινών ελάχιστων προτύπων στον τομέα της ασφάλισης ανεργίας με στόχο την εξασφάλιση ποιοτικής εργασίας στα κράτη μέλη⁽⁶⁾.

1.7. Τα κράτη μέλη πρέπει να δημιουργήσουν τις αναγκαίες συνθήκες έτσι ώστε να εξασφαλίζεται τόσο ικανή συμμετοχή (συλλογική διοίκηση) στις διεργασίες σχεδιασμού όσο και η εφαρμογή πολιτικών απασχόλησης ή αγοράς εργασίας.

1.8. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους να ενισχύσουν τον κοινωνικό διάλογο σε εθνικό επίπεδο. Προτείνει επίσης την αξιοποίηση του παραδοσιακού περιεχομένου του κοινωνικού διαλόγου, έτσι ώστε να συμπεριλάβει και άλλο, πιο στρατηγικό και προσανατολισμένο στη βιωσιμότητα και τις λύσεις περιεχόμενο. Νέο περιεχόμενο θα ήταν, για παράδειγμα, η πρόβλεψη των μελλοντικών αναγκών των επιχειρήσεων και των εργαζομένων με συγκεκριμένα προσόντα και δεξιότητες, οι κοινές δραστηριότητες επιμόρφωσης των εργαζομένων, η διασφάλιση μιας δίκαιης μετάβασης στις ψηφιακές και πράσινες οικονομίες, η ρύθμιση και η ανάπτυξη ισορροπημένων λύσεων όσον αφορά την εργασία στις πλατφόρμες, καθώς και παρόμοια σημαντικά αναπτυξιακά θέματα.

1.9. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει τη σημασία των κοινωνικών εταίρων και των συλλογικών συμβάσεων για τη διατήρηση της ισορροπίας στην αγορά εργασίας. Η κατάλληλη εκπαίδευση των κοινωνικών εταίρων είναι ζωτικής σημασίας για την περαιτέρω ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου.⁽⁷⁾ Τούτο αποδεικνύεται τόσο κρίσιμο όσο και βασικό σημείο για την περαιτέρω ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου, ο οποίος πρέπει επίσης να συμβάλλει στη διασφάλιση βιώσιμης ποιοτικής εργασίας.

1.10. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν την ικανότητα των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών. Στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου, είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί κλίμα εμπιστοσύνης, να αναγνωριστεί η σημασία του διαλόγου και να συμμετάσχουν έγκαιρα οι κοινωνικοί εταίροι και άλλοι φορείς στη διαμόρφωση μέτρων και στην ίδια τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, όπου απαιτείται και σύμφωνα με τις εκάστοτε αναπτυξιακές ανάγκες. Απαιτείται ισχυρό πλαίσιο ενημέρωσης και διαβούλευσης των εργαζομένων για να υλοποιηθεί ορθά η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της ποιότητας της εργασίας⁽⁸⁾.

1.11. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει πως ο Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα μπορούσε να συμβάλει θετικά στην ενίσχυση και την εξασφάλιση της ποιότητας της εργασίας και του ρόλου των κοινωνικών εταίρων στην υλοποίησή του. Προτείνει, επομένως, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να πραγματοποιεί ετήσιες συναντήσεις με τους κοινωνικούς εταίρους και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, για να λαμβάνει γνώμες σχετικές με την εφαρμογή του μηχανισμού. Λόγω της ποικιλομορφίας των καταστάσεων που επικρατούν στα κράτη μέλη, θα ήταν λογικό να πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις ξεχωριστά και να διατυπώνονται από κοινού κατευθυντήριες γραμμές και εισηγήσεις για τη συνέχιση της επιτυχούς εφαρμογής του μηχανισμού.

1.12. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι ο εν λόγω μηχανισμός δεν ρυθμίζει ρητά τις συνιστώσες της ποιοτικής εργασίας και, ως εκ τούτου, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπληρώσει αυτό το τμήμα του μηχανισμού. Η ποιότητα της εργασίας είναι ο βασικός παράγοντας για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Οι ευπαθείς ομάδες, όπως οι επισφαλείς και οι νέοι εργαζόμενοι, που επλήγησαν περισσότερο από την πανδημία, δεν πρέπει να λησμονούνται.

1.13. Η ΕΟΚΕ ζητά να διεξαχθεί έρευνα για την πιο στενή εποπτεία των εξελίξεων στην αγορά εργασίας κατά την περίοδο ανάκαμψης. Είναι επίσης απαραίτητο να ληφθούν υπόψη τόσο οι αλλαγές στα επιχειρηματικά μοντέλα που έχουν αντίκτυπο στον τρόπο εκτέλεσης της εργασίας και στα θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων, όσο και η ψηφιοποίηση και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών, με ειδική έμφαση στις ελλείψεις δεξιοτήτων και στη μετάβαση στην αγορά εργασίας. Οι συνέπειες στην οργάνωση της εργασίας και άλλες σημαντικές πτυχές της ποιοτικής εργασίας πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά και να διερευνηθούν, με την

⁽⁴⁾ Σε συνάρτηση με την κατάσταση στα κράτη μέλη.

⁽⁵⁾ EE C 125 της 21.4.2017, σ. 10, σημείο 3.19.

⁽⁶⁾ EE C 97 της 24.3.2020, σ. 32, EE C 429 της 11.12.2020, σ. 159, σημείο 1.6.

⁽⁷⁾ Voss, Eckhard, Broughton, Andrea, Pulignano, Valeria, Franca, Valentina, Rodriguez, Contreras, Ricardo. Exploring the connections between EU- and national-level social dialogue [Διερεύνηση των συνδέσεων του κοινωνικού διαλόγου σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο], Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2018.

⁽⁸⁾ Για παράδειγμα, το ψήφισμα της ΕΟΚΕ σχετικά με τη σύνοδο κορυφής του Πόρτο, EE C 286 της 16.7.2021, σ. 6 και EE C 341 της 24.8.2021, σ. 23.

εξέταση τόσο θετικών λύσεων όσο και των κινδύνων της ταχείας ψηφιοποίησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τονίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ των χωρών και οι συνέπειες της πανδημίας τόσο για την κοινωνία όσο και για την αγορά εργασίας. Οι αλλαγές πρέπει να αξιολογηθούν βάσει ολιστικής προσέγγισης.

2. Ιστορικό

2.1. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει την πολυμορφία και τον πολύπλευρο χαρακτήρα της έννοιας της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας και επισημαίνει ότι αποτελείται από διάφορα στοιχεία που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα την ποιότητα ζωής των ανθρώπων, τα δικαιώματα των εργαζομένων και την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων. Ταυτόχρονα η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει επίσης ότι στους εργοδότες και τα κράτη μέλη αναλογεί σημαντικός ρόλος στην εξασφάλιση ποιοτικής εργασίας συμπεριλαμβανομένης της προαγωγής της απόκτησης δεξιοτήτων, της ποιοτικής απασχόλησης, των νέων και πολλαπλών μορφών εργασίας, της ασφάλειας, της ευεξίας των εργαζομένων και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φαίνεται να το γνωρίζει αυτό, δεδομένου ότι ένας σημαντικός αριθμός προγραμμάτων και χρηματοδοτικής βοήθειας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, ιδίως το πρόγραμμα SURE, στοχεύουν τόσο στην οικονομική ανάκαμψη όσο και στη διατήρηση της κοινωνικής ασφάλειας των ανθρώπων. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα αφενός μεν ότι η οικονομική ανάκαμψη και η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας δεν είναι δυνατές χωρίς τη διατήρηση και ανάπτυξη της κοινωνικής ασφάλειας και την εξασφάλιση ανταγωνιστικού περιβάλλοντος για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις στην παγκόσμια οικονομία, αφετέρου δε ότι η οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη πρέπει να συμβαδίζουν.

2.2. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι είναι ευθύνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών, καθώς και των Ευρωπαίων και εθνικών κοινωνικών εταίρων να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν μέτρα για τη διασφάλιση βιώσιμης ποιοτικής εργασίας. Ως εκ τούτου, πρέπει να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί το συντομότερο δυνατό μια στρατηγική, βασισμένη σε κοινές προσπάθειες όλων των σχετικών φορέων.

2.3. Η διασφάλιση δικαιων, ανταγωνιστικών συνθηκών για την ευρωπαϊκή οικονομία, η επένδυση στην καινοτομία και στην ανάπτυξη, η πρόληψη του κοινωνικού ντάμπινγκ, η ενθάρρυνση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και η προώθηση δικαιων συνθηκών εργασίας και κατάλληλων κινήτρων πρέπει να αποτελούν βασικά συστατικά των στρατηγικών της ΕΕ και των κρατών μελών της, μπορούν δε να συμβάλουν σημαντικά στην αναβάθμιση της ποιότητας της εργασίας.

2.4. Υπό κατάλληλες συνθήκες, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μπορούν να συμβάλουν σε βιώσιμη ευημερία, περισσότερες ποιοτικές θέσεις εργασίας και ενισχυμένη πρόνοια. Αυτό απαιτεί ευνοϊκές συνθήκες πλαισίου όσον αφορά πρωτίστως την εξασφάλιση αξιόπιστου ενεργειακού εφοδιασμού, εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, καλών υποδομών μεταφορών και αποτελεσματικών αγορών εργασίας.

2.5. Η έννοια της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας είναι ένα από τα βασικά συστατικά της ποιότητας ζωής και πρέπει να εξεταστεί από κοινού με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, στο ευρύτερο πλαίσιο της βιώσιμης οικονομικής μεγέθυνσης και απασχόλησης, ιδίως όσον αφορά τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία και την ψηφιακή μετάβαση, οι οποίες πρέπει να είναι δίκαιες για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ εφιστά ιδιαίτέρως την προσοχή της στις γνωμοδοτήσεις που έχει ήδη εγκρίνει στο πλαίσιο αυτό.

2.6. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι η υλοποίηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης της Ατζέντας του 2030 —ιδίως του στόχου αριθ. 8, που εγκρίθηκε από τα 193 κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών το 2015 ⁽⁹⁾— μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη βιώσιμη ποιοτική εργασία και στην οικονομική ανάπτυξη, την πλήρη και παραγωγική απασχόληση. Ειδικά κατά την περίοδο ανάκαμψης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο στην επίτευξη αυτών των στόχων και να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να τους επιτύχουν.

2.7. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης ότι η εφαρμογή τόσο των αρχών που ορίζονται στον ευρωπαϊκό πυλώνα των κοινωνικών δικαιωμάτων και στο σχετικό σχέδιο δράσης, όσο και των σχετικών διεθνών νόμιμων προτύπων ⁽¹⁰⁾, είναι υψίστης σημασίας για τη διασφάλιση βιώσιμης ποιοτικής εργασίας. Η ΕΟΚΕ έχει ήδη εγκρίνει ορισμένες γνωμοδοτήσεις στο πλαίσιο αυτό και καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους, στην εφαρμογή τους μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

2.8. Κατά τον σχεδιασμό μέτρων για τη διασφάλιση βιώσιμης και ποιοτικής εργασίας, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής, διασφαλίζοντας την αξιοπρεπή εργασία, μειώνοντας τις ανισότητες και τον κοινωνικό αποκλεισμό, καταπολεμώντας τη φτώχεια και διασφαλίζοντας την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας και προωθώντας ταυτόχρονα την ομαλή μετάβαση στην ψηφιακή και την πράσινη κοινωνία και οικονομία. Όλοι αυτοί οι παράγοντες πρέπει να εξισορροπούνται με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και οι κοινωνικοί εταίροι και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στον σχεδιασμό των μέτρων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ τονίζει τη σημασία μιας ευρύτερης κοινωνικής συναίνεσης.

⁽⁹⁾ Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development [Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη].

⁽¹⁰⁾ Πρότυπα της ΔΟΕ και άρθρα 151 και 156 της ΣΛΕΕ.

2.9. Η ΕΟΚΕ έχει υπόψη της μια σειρά από στοιχεία, παράγοντες και καταστάσεις που επηρεάζουν την ποιότητα της εργασίας και τη βιωσιμότητά της, κάτι που αναγνώρισε στη γνωμοδότησή της ⁽¹⁾. Αυτά είναι στοιχεία όπως το επίπεδο και η προβλεψιμότητα των μισθών των εργαζομένων, οι μορφές και οι μέθοδοι εργασίας, το εργασιακό περιβάλλον, η υγεία και ασφάλεια στην εργασία, η σταθερότητα της απασχόλησης, η διά βίου μάθηση, η κατάρτιση των εργαζομένων, οι τακτικές και προβλέψιμες ώρες εργασίας, η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, η ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, καθώς και ο ενεργός και αποτελεσματικός κοινωνικός διάλογος.

2.10. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι η παροχή αξιοπρεπούς εργασίας είναι ένα από τα βασικά στοιχεία της διασφάλισης ποιοτικής εργασίας. Καλεί, συνεπώς, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή στα ζητήματα της αξιοπρεπούς και ποιοτικής εργασίας.

2.11. Η ΕΟΚΕ γνωρίζει ότι τα δομικά στοιχεία της ποιοτικής εργασίας εξαρτώνται επίσης από την ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στην παγκόσμια αγορά καθώς και από την κατάσταση της εσωτερικής αγοράς, από διάφορα επιχειρηματικά μοντέλα και οικονομικές πολιτικές. Καλεί, συνεπώς, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν, μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους, όρους που θα ενθαρρύνουν τις επενδύσεις και συνεπώς θα δίνουν τη δυνατότητα στους εργοδότες να παρέχουν ποιοτική εργασία σε βιώσιμη βάση και να αντιμετωπίζουν τις αθέμιτες πρακτικές. Τα κράτη μέλη πρέπει να βοηθήσουν στην επιτάχυνση της εν λόγω κατάστασης μέσω διαφόρων κινήτρων, πολιτικών και κατάλληλου ρυθμιστικού πλαισίου.

3. COVID-19

3.1. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η οικονομική δραστηριότητα μειώθηκε ασύμμετρα κατά τη διάρκεια της επιδημίας και ότι ο μηχανισμός SURE που εγκαθίδρυσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη διάρκεια της πανδημίας συνέβαλε στη διατήρηση μεγάλου αριθμού θέσεων εργασίας. Για να αποφευχθούν οι απολύσεις και η επιδείνωση της εισοδηματικής ασφάλειας, τα κράτη μέλη έχουν εγκρίνει διάφορα προγράμματα βραχυπρόθεσμης εργασίας, επιδοτήσεις μισθών για εργαζόμενους και υπαλλήλους σε προσωρινή αργία (π.χ. εργαζόμενοι σε δραστηριότητες που δεν επιτρέπονταν να λειτουργούν) με χαμηλότερο ποσοστό μισθών, διάφορες ενεργές πολιτικές απασχόλησης, μέτρα για την προστασία των νέων και των ηλικιωμένων, επιδοτήσεις που αντισταθμίζουν εν μέρει την απώλεια εισοδήματος, καθώς επίσης μέτρα για τη διασφάλιση του βασικού εισοδήματος για ορισμένες ομάδες ατόμων κ.λπ. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ τονίζει πως αυτά τα προσωρινά μέτρα δεν πρέπει να επισκιάζουν την ανάγκη για υγιείς και βιώσιμες οικονομικές πολιτικές στην ΕΕ και τα κράτη μέλη που θα αποσκοπούν στη δημιουργία νέας ανάπτυξης και απασχόλησης.

3.1.1. Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι, δυστυχώς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έθεσε ενεργά τη δέουσα συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών ως σημαντικό κριτήριο για την απορρόφηση αυτών των πόρων. Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι κοινωνικοί εταίροι δεν συμμετείχαν ενεργά στον καθορισμό μέτρων και πολιτικών για την αγορά εργασίας. Η ανάκαμψη και η διασφάλιση ποιοτικής εργασίας θα είναι πιο δύσκολη σε αυτές τις χώρες.

3.2. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι κατά τη διάρκεια της επιδημίας έχει αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο ασκούνται ορισμένες εργασιακές δραστηριότητες και ότι ορισμένες αλλαγές θα συνεχιστούν και μετά την περίοδο ανάκαμψης. Είναι επομένως ζωτικής σημασίας να αναγνωρίσουμε αυτές τις αλλαγές, να τις αντιμετωπίσουμε κατάλληλα, να τις παρακολουθούμε και να καθοδηγήσουμε τις εξελίξεις προς την κατεύθυνση της διασφάλισης διαρκούς ποιότητας εργασίας, με στόχο τη δημιουργία πρόσθετων ευκαιριών για τις εταιρείες και τους εργαζόμενους. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον αντίκτυπο και τις συνέπειες της ψηφιοποίησης και της εισαγωγής τεχνητής νοημοσύνης στις θέσεις εργασίας.

3.3. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η επιδημία έφερε στην επιφάνεια ορισμένα οικονομικά και επιχειρηματικά μοντέλα και μορφές και τρόπους εργασίας που είχαν παραβλεφθεί ή στους οποίους είχε δοθεί πολύ λίγη σημασία πριν από την επιδημία. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε αυτές οι ολοένα και συχνότερες μορφές επιχειρήσεων και εργασίας να μην επηρεάζουν δυσμενώς την αγορά εργασίας ή την ποιότητα της εργασίας και να μην αποτελούν αθέμιτες πρακτικές.

3.4. Η ΕΟΚΕ επικροτεί τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (EASE) και καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στις πολιτικές για την αγορά εργασίας κατά τρόπο που να καθιστά τις επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό ένα από τα βασικά στοιχεία για την αντιμετώπιση της κρίσης, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Τα κράτη μέλη πρέπει να συμπεριλάβουν τα μέτρα EASE που έχουν συμφωνηθεί με τους κοινωνικούς εταίρους, στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 125 της 21.4.2017, σ. 10, σημείο 3.4.

3.5. Η ΕΟΚΕ διαπιστώνει με ανησυχία πως η ψυχική υγεία των Ευρωπαίων εργαζομένων έχει επιδεινωθεί σημαντικά κατά την περίοδο της πανδημίας, ιδίως δε των νέων και όσων έχασαν τη δουλειά τους ⁽¹²⁾. Για αυτό, η ΕΟΚΕ ζητεί να ακολουθηθεί ολιστική και κοινή προσέγγιση που θα αποσκοπεί στο συνδυασμό φιλόδοξων πολιτικών στα της υγείας, της ασφάλειας και της πνευματικής ευεξίας.

3.6. Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει τη θέση και τις προτάσεις που διατύπωσε σε διάφορες γνωμοδοτήσεις ⁽¹³⁾ για θέματα σχετικά με το μέλλον της εργασίας, την ψηφιοποίηση, την εργασία στο σπίτι, την οργάνωση του χρόνου εργασίας, τη διά βίου μάθηση και επιμόρφωση και την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Όλα αυτά ισχύουν επίσης για όλους τους εργαζόμενους, ανεξάρτητα από την εθνικότητα· για αυτό το λόγο η μετανάστευση και η ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών είναι σημαντική.

3.7. Λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που επέφερε η πανδημία, την παράλληλη εξέλιξη της ψηφιοποίησης και το γεγονός ότι η ποιότητα της εργασίας επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, η παρούσα γνωμοδότηση επικεντρώνεται μόνο σε ορισμένες πτυχές τις οποίες επισημαίνει η σλοβενική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ και οι οποίες απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή όταν πρόκειται για την ανάπτυξη ποιοτικής εργασίας. Αυτές είναι οι εξής: 1) προσαρμογή του εργασιακού περιβάλλοντος στις ανάγκες του γηράσκοντος πληθυσμού, 2) επιμόρφωση και διά βίου μάθηση, 3) εξασφάλιση ισότητας, 4) συνεκτίμηση των οφελών και των παγίδων της ψηφιοποίησης και της τεχνητής νοημοσύνης και 5) ρόλος των κοινωνικών εταίρων.

4. Προσαρμογή του εργασιακού περιβάλλοντος στις ανάγκες του γηράσκοντος πληθυσμού

4.1. Με τον πληθυσμό της Ευρώπης να γηράσκει, ο εργασιακός βίος επιμηκύνεται επίσης στα περισσότερα κράτη μέλη και η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης αυξάνεται. Το γεγονός αυτό, με τη σειρά του, απαιτεί τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών εργασίας για τους ηλικιωμένους. Ζητούμενο είναι πρωτίστως η προσαρμογή στις ψυχοσωματικές τους ικανότητες και η εξασφάλιση του ότι οι δεξιότητες τους συνεχίζουν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η βελτίωση της προστασίας της υγείας στον χώρο εργασίας και η πρόσβαση στη διά βίου μάθηση για ηλικιωμένους εργαζόμενους είναι επίσης απαραίτητες για τη διασφάλιση της ποιότητας της εργασίας των ηλικιωμένων εργαζομένων.

4.2. Ενώ η διασφάλιση επαρκών συνθηκών εργασίας αποτελεί πρωταρχικό καθήκον του εργοδότη, η τριμερής συνεργασία μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και των κυβερνήσεων επιτελεί επίσης σημαντικό ρόλο από αυτήν την άποψη, καθώς, με τις γνώσεις τους σχετικά με τις διαδικασίες εργασίας και τους ίδιους τους εργαζόμενους, μπορούν, μέσω του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών συμβάσεων στο κατάλληλο επίπεδο, να συμβάλουν στη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος που δίνει τη δυνατότητα στους ηλικιωμένους εργαζόμενους να εργάζονται σωστά.

4.3. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο. Παρέχοντας ένα κατάλληλο επίπεδο κοινωνικής προστασίας, πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και διάφορα κίνητρα και επιδοτήσεις για τους εργοδότες, μπορούν να βοηθήσουν στη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος που δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να εργάζονται παραγωγικά με ασφάλεια καθώς μεγαλώνουν.

4.4. Η ΕΟΚΕ προτείνει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην εφαρμογή πολιτικών για την αγορά εργασίας που σχετίζονται με τη δημογραφία, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Είναι απαραίτητο οι κοινωνικοί εταίροι να συμμετάσχουν ενεργά σε στρατηγικές και στην εφαρμογή πολιτικών και μέτρων που αφορούν τους ηλικιωμένους στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης ένταξης στην αγορά εργασίας.

4.5. Πρέπει να αναπτυχθούν σύγχρονοι και καινοτόμοι τρόποι συνεργασίας μεταξύ των νεότερων και των μεγαλύτερων γενεών. Η κατάλληλη, αμίδρομη μεταφορά γνώσης και εμπειρίας είναι απαραίτητη.

5. Επιμόρφωση και διά βίου μάθηση

5.1. Στις γνωμοδοτήσεις της, η ΕΟΚΕ έχει τονίσει επανειλημμένα τη σημασία της διά βίου μάθησης και επιμόρφωσης τόσο των ανέργων όσο και των εργαζομένων ⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ Eurofound (2021), Ζωή, εργασία και COVID-19 (Ενημέρωση: Απρίλιος 2021): Η ψυχική υγεία και η εμπιστοσύνη φθίνουν σε όλη την ΕΕ καθώς η πανδημία μπαίνει στη δεύτερη χρονιά της, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, σελίδα 4.

⁽¹³⁾ EE C 129 της 11.4.2018, σ. 44. EE C 197 της 8.6.2018, σ. 45; EE C 237 της 6.7.2018, σ. 8. EE C 367 της 10.10.2018, σ. 15; EE C 440 της 6.12.2018, σ. 37. EE C 232 της 14.7.2020, σ. 18.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε EE C 374 της 16.9.2021, σ. 38.

5.2. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τη σημασία της έγκαιρης πρόβλεψης των αναγκών των εργαζομένων και των εργοδοτών όσον αφορά τις δεξιότητες και τον στρατηγικό σχεδιασμό σε αυτόν τον τομέα. Αυτό απαιτεί τη συνεργασία των κοινωνικών εταίρων, ιδίως σε κλαδικό και επιχειρηματικό επίπεδο.

5.3. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους μακροχρόνια ανέργους και σε όσους βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η παρατεταμένη απουσία από την αγορά εργασίας περιορίζει σημαντικά την απασχολησιμότητα, ειδικά δεδομένης της ταχύτητας του ψηφιακού μετασχηματισμού⁽¹⁵⁾. Με τη διακοπή ορισμένων δραστηριοτήτων, που άφησε τους εργαζομένους στο σπίτι τους, η πανδημία επέτεινε το πρόβλημα. Για αυτό σε τέτοιες καταστάσεις είναι αναγκαίες αποτελεσματικές ενεργές πολιτικές απασχόλησης.

5.4. Οι επιμορφωτικές δραστηριότητες πρέπει να επικεντρώνονται στην επαρκή ευαισθητοποίηση των εργοδοτών ως προς τη σημασία του έγκαιρου προγραμματισμού όσον αφορά τις ανάγκες σε δεξιότητες και ικανότητες για τις μελλοντικές θέσεις εργασίας. Προς τούτο, η ΕΟΚΕ συνιστά να δοθεί ειδική έμφαση στα σχέδια ψηφιακής επιμόρφωσης των εργαζομένων.

5.5. Η ΕΟΚΕ συνιστά στα κράτη μέλη να εξετάσουν επίσης οικονομικά και φορολογικά κίνητρα για την πιο ενεργή κατάρτιση των εργαζομένων από τον εργοδότη τους, είτε με τη μορφή άμεσης χρηματοδότησης είτε με τη μορφή φοροαπαλλαγών για τις εταιρείες.

6. Διασφάλιση ισότητας

6.1. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι, κατά τη διάρκεια της ανάκαμψης και έπειτα, είναι απαραίτητο να διατηρηθεί η ισότητα όσον αφορά τις ατομικές περιστάσεις και να αποφευχθούν όλες οι μορφές πρακτικών που συνεπάγονται διακρίσεις. Παρότι αναγνωρίζονται οι ευκαιρίες που παρέχουν οι διαφορετικές μορφές εργασίας, ελλοχεύει επίσης ο κίνδυνος αυτές να εντείνουν την ανισότητα μεταξύ των εργαζομένων, μεταξύ άλλων όσον αφορά το φύλο⁽¹⁶⁾. Πρέπει να βρεθούν τρόποι για να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των εργαζομένων, μέσω όλων των κατάλληλων διαύλων, συμπεριλαμβανομένης τόσο της νομοθεσίας όσο και των συλλογικών συμβάσεων.

6.2. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η ισότητα δεν διασφαλίστηκε καθώς τα μέτρα που ελήφθησαν δεν κάλυπταν όλους τους εργαζομένους και όλες τις επιχειρήσεις. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι εργαζόμενοι σε επισφαλείς μορφές εργασίας, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι μετανάστες, οι νέοι και οι γυναίκες συχνά δεν έχουν πρόσβαση σε αποζημίωση για απώλεια εισοδήματος ή δεν καλύπτονται από τα μέτρα. Αυτό σημαίνει ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός έχουν αυξηθεί κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν επίσης σταματήσει να λειτουργούν, κάτι που οδήγησε σε απώλεια θέσεων εργασίας.

6.3. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η κατάσταση των γυναικών στην αγορά εργασίας έχει επιδεινωθεί σοβαρά κατά τη διάρκεια της πανδημίας⁽¹⁷⁾, δεδομένου ότι πολλές γυναίκες έχασαν τη δουλειά τους, η ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής διαταράχθηκε περαιτέρω και, εντέλει, αυξήθηκε η επισφάλεια.

6.4. Επίσης, επιδεινώθηκε η κατάσταση των μεταναστών και των νέων στην αγορά εργασίας, οι οποίοι δυσκολεύονται ολοένα και περισσότερο να βρουν εργασία. Επιπλέον, έρχονται αντιμέτωποι ολοένα περισσότερο με επισφαλείς μορφές εργασίας, που δεν εγγυώνται ποιότητα ζωής.

6.5. Η ανισότητα αντικατοπτρίζεται περισσότερο στο επίπεδο σταθερότητας εισοδήματος και απασχόλησης. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι οι πολιτικές για την αγορά εργασίας πρέπει να γεφυρώσουν το μισθολογικό χάσμα, μαζί με μέτρα που προωθούν τη μισθολογική διαφάνεια, διορθώνουν τον οριζόντιο και κάθετο κατακερματισμό της αγοράς εργασίας, δίνουν κίνητρα για την πλήρη απασχόληση των γυναικών και αίρουν τους περιορισμούς των απλήρωτων υπηρεσιών φροντίδας και προάγουν την εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας. Πρέπει επίσης να ληφθούν μέτρα για να διασφαλιστεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνεται ο κοινωνικός διάλογος με έμφαση στις συλλογικές διαπραγματεύσεις σε μη τυπικές δραστηριότητες όπως η οικιακή εργασία, η παροχή φροντίδας, η εργασία σε πλατφόρμα και παρόμοιες μορφές.

7. Ψηφιοποίηση και τεχνητή νοημοσύνη

7.1. Η ψηφιοποίηση έχει σημαντικό αντίκτυπο στις εργασιακές σχέσεις, δεδομένων των θετικών και αρνητικών συνεπειών που προκύπτουν όταν οι εργοδότες την εφαρμόζουν στις εργασιακές διαδικασίες.

⁽¹⁵⁾ Οι ψηφιακές δεξιότητες και η κατάρτιση των εργαζομένων ποικίλλουν πολύ μεταξύ των χωρών της ΕΕ, και αυτό επιδεινώνει τις αποκλίσεις μεταξύ των θέσεων των εργαζομένων. Το 2019 κατά μέσο όρο λιγότερο από το 25 % των επιχειρήσεων στην ΕΕ παρείχαν ψηφιακή επιμόρφωση, από 6 % στη Ρουμανία έως 37 % στη Φινλανδία.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ C 220 της 9.6.2021, σ. 13.

⁽¹⁷⁾ <https://eige.europa.eu/news/covid-19-derails-gender-equality-gains>.

7.2. Οι ψηφιακές λύσεις εγείρουν επίσης ανησυχία όσον αφορά τις συμβατικές σχέσεις μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών. Για να διασφαλιστούν τα βιώσιμα στοιχεία της ποιοτικής εργασίας, είναι απαραίτητο να παρακολουθούνται οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας και να διασφαλίζεται ότι υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων χωρίς να εμποδίζεται η ανάπτυξη ψηφιακών λύσεων. Η ΕΕ, τα κράτη μέλη, οι κοινωνικοί εταίροι και οι λοιποί φορείς πρέπει να επιτελούν όλοι τη λειτουργία τους στην εξεύρεση δικαιων απαντήσεων στους προβληματισμούς των πολιτών. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι η αυξημένη ψηφιοποίηση στον επαγγελματικό βίο μπορεί μεν να αποφέρει οφέλη, αλλά συνεπάγεται και προκλήσεις. Ως προς τούτο, η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η ταχεία εφαρμογή της συμφωνίας-πλαίσου των Ευρωπαίων κοινωνικών εταίρων για την ψηφιοποίηση μπορεί να επιτελέσει σημαντική λειτουργία ⁽¹⁸⁾.

7.3. Υπάρχει επείγουσα ανάγκη διαχείρισης της τεχνητής νοημοσύνης στον χώρο εργασίας, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη πρακτικών που εισάγουν διακρίσεις, την παράνομη παρακολούθηση των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αποσύνδεσης, καθώς και οποιαδήποτε άλλη επιζήμια μεταχείριση των εργαζομένων. Οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να συμμετέχουν στις διαδικασίες έγκρισης και εφαρμογής της νομοθεσίας για την τεχνητή νοημοσύνη.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 2021.

Η Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Christa SCHWENG

⁽¹⁸⁾ The European Social Partners framework agreement_and_studies/2020-06-22_agreement_on_digitalisation_-_with_signatures.pdf.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι ακόλουθες τροπολογίες, οι οποίες υπερψηφίστηκαν από το ένα τέταρτο τουλάχιστον των ψηφισάντων, απορρίφθηκαν στην πορεία των συζητήσεων (άρθρο 43, παράγραφος 2 του Εσωτερικού Κανονισμού):

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 3

Υποβάλλεται από τον/την:

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685

Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν

Σημείο 2.9

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Η ΕΟΚΕ έχει υπόψη της μια σειρά από στοιχεία, παράγοντες και καταστάσεις που επηρεάζουν την ποιότητα της εργασίας και τη βιωσιμότητά της, κάτι που αναγνώρισε στη γνωμοδότησή της ⁽¹⁾. Αυτά είναι στοιχεία όπως το επίπεδο και η προβλεψιμότητα των μισθών των εργαζομένων, οι μορφές και οι μέθοδοι εργασίας, το εργασιακό περιβάλλον, η υγεία και ασφάλεια στην εργασία, η σταθερότητα της απασχόλησης, η διά βίου μάθηση, η κατάρτιση των εργαζομένων, οι τακτικές και προβλέψιμες ώρες εργασίας, η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, η ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ο ενεργός και αποτελεσματικός κοινωνικός διάλογος και άλλα παρόμοια.</p> <p>⁽¹⁾ EE C 125 της 21.4.2017, σ. 10, σημείο 3.4.]</p>	<p>Η ΕΟΚΕ έχει υπόψη της μια σειρά από στοιχεία, παράγοντες και καταστάσεις που επηρεάζουν την ποιότητα της εργασίας και τη βιωσιμότητά της, κάτι που αναγνώρισε στη γνωμοδότησή της ⁽¹⁾. Αυτά είναι στοιχεία όπως το επίπεδο και η προβλεψιμότητα των μισθών των εργαζομένων, οι μορφές και οι μέθοδοι εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για διαφορετικές μορφές εργασίας και ευελιξία στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου, το εργασιακό περιβάλλον, η υγεία και ασφάλεια στην εργασία, η σταθερότητα της απασχόλησης, η διά βίου μάθηση, η κατάρτιση των εργαζομένων, οι τακτικές και προβλέψιμες ώρες εργασίας, η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, η ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ο ενεργός και αποτελεσματικός κοινωνικός διάλογος και άλλα παρόμοια.</p> <p>⁽¹⁾ EE C 125 της 21.4.2017, σ. 10, σημείο 3.4.</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 92

Κατά: 120

Αποχές: 15

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 4**Υποβάλλεται από τον/την:**

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685**Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν****Σημείο 3.3****Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η επιδημία έφερε στην επιφάνεια ορισμένα οικονομικά και επιχειρηματικά μοντέλα και μορφές και τρόπους εργασίας που είχαν παραβλεφθεί ή στους οποίους είχε δοθεί πολύ λίγη σημασία πριν από την επιδημία. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε αυτές οι ολοένα και συχνότερες μορφές επιχειρήσεων και εργασίας να μην επηρεάζουν δυσμενώς την αγορά εργασίας ή την ποιότητα της εργασίας και να μην αποτελούν αθέμιτες πρακτικές.</p>	<p>Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η επιδημία έφερε στην επιφάνεια ορισμένα οικονομικά και επιχειρηματικά μοντέλα και μορφές και τρόπους εργασίας που είχαν παραβλεφθεί ή στους οποίους είχε δοθεί πολύ λίγη σημασία πριν από την επιδημία. Παρότι είναι σημαντική η ενίσχυση φιλικών προς την επιχειρηματικότητα και τους αυτοαπασχολούμενους πολιτικών τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, καθώς και η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης αυτών των ολοένα συχνότερων μορφών επιχειρήσεων και εργασίας, πρέπει να εξασφαλιστεί ότι αυτές δεν θα επηρεάζουν δυσμενώς την αγορά εργασίας ή την ποιότητα της εργασίας και να μην αποτελούν αθέμιτες πρακτικές.</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 90

Κατά: 125

Αποχές: 16

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 5**Υποβάλλεται από τον/την:**

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685**Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν**

Σημείο 6.2**Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η ισότητα δεν διασφαλίστηκε καθώς τα μέτρα που ελήφθησαν δεν κάλυπταν όλους τους εργαζομένους και όλες τις επιχειρήσεις. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι εργαζόμενοι σε επισφαλείς μορφές εργασίας, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι μετανάστες, οι νέοι και οι γυναίκες συχνά δεν έχουν πρόσβαση σε αποζημίωση για απώλεια εισοδήματος ή δεν καλύπτονται από τα μέτρα. Αυτό σημαίνει ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός έχουν αυξηθεί κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν επίσης σταματήσει να λειτουργούν, κάτι που οδήγησε σε απώλεια θέσεων εργασίας.</p>	<p>Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η ισότητα δεν διασφαλίστηκε καθώς τα μέτρα που ελήφθησαν δεν κάλυπταν όλους τους εργαζομένους και όλες τις επιχειρήσεις. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι εργαζόμενοι σε λιγότερο σταθερές και ασφαλείς μορφές εργασίας, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι μετανάστες, οι νέοι και οι γυναίκες συχνά δεν έχουν πρόσβαση σε αποζημίωση για απώλεια εισοδήματος ή δεν καλύπτονται από τα μέτρα. Αυτό σημαίνει ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός έχουν αυξηθεί κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν επίσης σταματήσει να λειτουργούν, κάτι που οδήγησε σε απώλεια θέσεων εργασίας.</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 88

Κατά: 138

Αποχές: 14

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 6**Υποβάλλεται από τον/την:**

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685**Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν****Σημείο 6.3****Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η κατάσταση των γυναικών στην αγορά εργασίας έχει επιδεινωθεί σοβαρά κατά τη διάρκεια της πανδημίας⁽¹⁷⁾, δεδομένου ότι πολλές γυναίκες έχασαν τη δουλειά τους, η ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής διαταράχθηκε περαιτέρω και, εντέλει, αυξήθηκε η επισφάλεια.</p>	<p>Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η κατάσταση των γυναικών στην αγορά εργασίας έχει επιδεινωθεί σοβαρά κατά τη διάρκεια της πανδημίας⁽¹⁷⁾, δεδομένου ότι πολλές γυναίκες έχασαν τη δουλειά τους, η ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής διαταράχθηκε περαιτέρω και, εντέλει, αυξήθηκε η πρόκληση της εξεύρεσης πιο σταθερής και ασφαλούς απασχόλησης.</p>
<p>⁽¹⁷⁾ https://eige.europa.eu/news/covid-19-derails-gender-equality-gains</p>	<p>⁽¹⁷⁾ https://eige.europa.eu/news/covid-19-derails-gender-equality-gains</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 80

Κατά: 143

Αποχές: 10

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 7**Υποβάλλεται από τον/την:**

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685**Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν****Σημείο 6.4****Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
Επίσης, επιδεινώθηκε η κατάσταση των μεταναστών και των νέων στην αγορά εργασίας, οι οποίοι δυσκολεύονται ολοένα και περισσότερο να βρουν εργασία. Επιπλέον, έρχονται αντιμέτωποι ολοένα περισσότερο με επισφαλείς μορφές εργασίας, που δεν εγγυώνται ποιότητα ζωής.	Επίσης, επιδεινώθηκε η κατάσταση των μεταναστών και των νέων στην αγορά εργασίας, οι οποίοι δυσκολεύονται ολοένα και περισσότερο να βρουν εργασία. Επιπλέον, έρχονται αντιμέτωποι ολοένα περισσότερο με την πρόκληση εξεύρεσης πιο σταθερών και ασφαλών μορφών απασχόλησης.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 80

Κατά: 143

Αποχές: 10

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 8**Υποβάλλεται από τον/την:**

BARRERA CHAMORRO Maria del Carmen

MEYNENT Denis

SALIS-MADINIER Franca

ZORKO Andrej

SOC/685**Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν**

Σημείο 6.5**Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Η ανισότητα αντικατοπτρίζεται περισσότερο στο επίπεδο σταθερότητας εισοδήματος και απασχόλησης. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι οι πολιτικές για την αγορά εργασίας πρέπει να γεφυρώσουν το μισθολογικό χάσμα, μαζί με μέτρα που προωθούν τη μισθολογική διαφάνεια, διορθώνουν τον οριζόντιο και κάθετο κατακερματισμό της αγοράς εργασίας, δίνουν κίνητρα για την πλήρη απασχόληση των γυναικών και αίρουν τους περιορισμούς των απλήρωτων υπηρεσιών φροντίδας και προάγουν την εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας. Πρέπει επίσης να ληφθούν μέτρα για να διασφαλιστεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνεται ο κοινωνικός διάλογος με έμφαση στις συλλογικές διαπραγματεύσεις σε μη τυπικές δραστηριότητες όπως η οικιακή εργασία, η παροχή φροντίδας, η εργασία σε πλατφόρμα και παρόμοιες μορφές.</p>	<p>Η ανισότητα αντικατοπτρίζεται περισσότερο στο επίπεδο σταθερότητας εισοδήματος και απασχόλησης. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι οι πολιτικές για την αγορά εργασίας πρέπει να γεφυρώσουν το μισθολογικό χάσμα, μαζί με δεσμευτικά μέτρα που προωθούν τη μισθολογική διαφάνεια, διορθώνουν τον οριζόντιο και κάθετο κατακερματισμό της αγοράς εργασίας, δίνουν κίνητρα για την πλήρη απασχόληση των γυναικών και αίρουν τους περιορισμούς των απλήρωτων υπηρεσιών φροντίδας και προάγουν την εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας. Πρέπει επίσης να ληφθούν μέτρα για να διασφαλιστεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνεται ο κοινωνικός διάλογος με έμφαση στις συλλογικές διαπραγματεύσεις σε μη τυπικές δραστηριότητες όπως η οικιακή εργασία, η παροχή φροντίδας, η εργασία σε πλατφόρμα και παρόμοιες μορφές.</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 102

Κατά: 113

Αποχές: 16

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 10**Υποβάλλεται από τον/την:**

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685**Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν****Σημείο 7.3****Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Υπάρχει επείγουσα ανάγκη διαχείρισης της τεχνητής νοημοσύνης στον χώρο εργασίας, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη πρακτικών που εισάγουν διακρίσεις, την παράνομη παρακολούθηση των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος απουσίας, καθώς και οποιαδήποτε άλλη επιζήμια μεταχείριση των εργαζομένων. Οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να συμμετέχουν στις διαδικασίες έγκρισης και εφαρμογής της νομοθεσίας για την τεχνητή νοημοσύνη.</p>	<p>Για την εξασφάλιση της διαφανούς και ισορροπημένης ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης, υπάρχει επείγουσα ανάγκη διαχείρισης της τεχνητής νοημοσύνης στον χώρο εργασίας, ιδίως όσον αφορά το μετριασμό αβίαστων προβληματισμών, την προώθηση της αυτονομίας των εργαζομένων και την πρόληψη πρακτικών που εισάγουν διακρίσεις, την παράνομη παρακολούθηση των εργαζομένων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη επιζήμια μεταχείριση των εργαζομένων. Οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να συμμετέχουν στις διαδικασίες έγκρισης και εφαρμογής της νομοθεσίας για την τεχνητή νοημοσύνη.</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 88

Κατά: 136

Αποχές: 10

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 11**Υποβάλλεται από τον/την:**

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685**Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν****Σημείο 1.1****Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Η ποιότητα της εργασίας αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία της ποιότητας ζωής. Πρέπει να τηρείται η αρχή «ποιότητα στην εργασία ως προϋπόθεση της ποιότητας ζωής», καθότι αυτή αποτελεί προαπαιτούμενο της βιώσιμης κοινωνικής προόδου. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις πολιτικές της ΕΕ, με στόχο την πρόληψη των κινδύνων της ανισότητας, της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και του αθέμιτου ανταγωνισμού.</p>	<p>Η ποιότητα της εργασίας είναι ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία της ποιότητας ζωής και πρέπει να εξεταστεί από κοινού με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, στο ευρύτερο πλαίσιο της βιώσιμης οικονομικής μεγέθυνσης και απασχόλησης, ιδίως όσον αφορά τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία και την ψηφιακή μετάβαση. Ταυτόχρονα η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει το ρόλο των εργαζομένων όσον αφορά την προώθηση των δεξιοτήτων, της απασχόλησης, των διαφορετικών μορφών εργασίας, της ασφάλειας, της ευεξίας των εργαζομένων και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ πιστεύει ακράδαντα ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις πολιτικές της ΕΕ στην ποιότητα της εργασίας ως συστατικό στοιχείο της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης, καθώς έχει σημαντική δυναμική διττή συμβολή στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης, της απασχόλησης και της παραγωγικότητας με ταυτόχρονη αντιμετώπιση των κινδύνων της ανισότητας, της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και του αθέμιτου ανταγωνισμού.</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 79

Κατά: 136

Αποχές: 11

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 12**Υποβάλλεται από τους:**

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685**Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν**

Σημείο 1.2

Να προστεθεί το εξής νέο σημείο:

Θέση: Μετά το υφιστάμενο σημείο — Ίδιο επίπεδο

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
	<p><i>Η ΕΟΚΕ τονίζει πως απαιτείται ολοκληρωμένη και καλά εστιασμένη δράση για τη διασφάλιση ευπροσάρμοστων στις εξελίξεις, ανθεκτικών και πολυδεκτικών αγορών εργασίας στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, των επιπτώσεων της πανδημίας και με ειδική έμφαση στην παροχή ευέλικτων θέσεων εργασίας. Ωστόσο η ΕΟΚΕ επισημαίνει πως οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας πρέπει να στηρίζονται, όχι να ρυθμίζονται υπερβολικά ή να παρεμποδίζονται. Ειδική έμφαση πρέπει να δοθεί στις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας όσον αφορά τις αρμοδιότητες της ΕΕ και των κρατών μελών και τα διάφορα μέσα στη διάθεσή τους. Όσον αφορά τη διασφάλιση υγιούς οικονομικής βάσης για τη στήριξη δίκαιων μεταβάσεων στην Ευρώπη, η έμφαση πρέπει να δοθεί στη δημιουργία δίκαιου, σταθερού και προβλέψιμου κανονιστικού πλαισίου για την επιχειρηματικότητα, συμπεριλαμβανομένης της αποφυγής διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις.</i></p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 79

Κατά: 144

Αποχές: 7

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 15

Υποβάλλεται από τον/την:

ARDHE Christian

HOŠTÁK Martin

KONTKANEN Mira-Maria

LE BRETON Marie-Pierre

SOC/685

Βασικές συνιστώσες της βιώσιμης ποιοτικής εργασίας κατά την περίοδο της ανάκαμψης και μετά από αυτήν

Σημείο 1.12

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι ο εν λόγω μηχανισμός δεν ρυθμίζει ρητά τις συνιστώσες της ποιοτικής εργασίας και, ως εκ τούτου, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπληρώσει αυτό το τμήμα του μηχανισμού. Η ποιότητα της εργασίας είναι ο βασικός παράγοντας για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Οι ευπαθείς ομάδες, όπως οι επισφαλείς και οι νέοι εργαζόμενοι, που επλήγησαν περισσότερο από την πανδημία, δεν πρέπει να λησμονούνται.</p>	<p>Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι ο εν λόγω μηχανισμός δεν ρυθμίζει ρητά τις συνιστώσες της ποιοτικής εργασίας και, ως εκ τούτου, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι αυτές οι πτυχές θα διευθετούνται δεόντως στην εφαρμογή του μηχανισμού. Η ποιότητα της εργασίας είναι ο βασικός παράγοντας για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Οι ευπαθείς ομάδες που επλήγησαν περισσότερο από την πανδημία, δεν πρέπει να λησμονούνται.</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 82

Κατά: 140

Αποχές: 8
